

Geheimhouding en Vertrouwelijkheid

2013/ 229066

Rekenkamercommissie Haarlem

Postbus 511

2003 PB Haarlem

023-511 30 38

www.haarlem.nl/bestuur-en-organisatie/commissies/rekenkamercommissie

rekenkamercommissie@haarlem.nl

Juni 2013

Vertrouwelijkheid en Geheimhouding

In dit rapport doet de RKC verslag van het onderzoek naar vertrouwelijkheid en geheimhouding.

De rapportage in de vorm van een briefrapport is nieuw voor de RKC. 'Onderzoek Ontsloten' is een vorm van onderzoek waarbij de RKC geen eigen metingen verricht maar zich baseert op extern onderzoek. Met 'onderzoek ontsloten' zetten wij bevindingen en conclusies uit onderzoek dat door anderen is uitgevoerd voor de raad op een rij. Waar mogelijk en zinvol zullen wij hier de Haarlemse situatie tegen af te zetten. De raad krijgt dan met deze notities direct inzicht in de betreffende materie en krijgt informatie vanuit een breder kader dan de gemeente Haarlem.

De RKC kiest voor een briefrapport omdat het hier om beperkt onderzoek gaat waarvan de uitkomsten meer een beschouwing en vergelijking dan een beoordeling zijn van de Haarlemse situatie.

Inleiding

Het onderwerp geheimhouding heeft in 2012, mede door het onderzoeksrapport Zijlpoort, veel aandacht gekregen van de gemeenteraad. Meermaals is de noodzaak van geheimhouding door raadsleden ter discussie gesteld. Het is nu niet altijd voldoende duidelijk hoe het proces rondom geheimhouding is ingericht, welke criteria er worden gehanteerd en hoe de rol en bevoegdheden zijn van het college en de gemeenteraad. Om een beeld te krijgen van de gang van zaken rond geheimhouding heeft de RKC een Quick Scan uitgevoerd naar het juridisch kader voor het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding en de uitvoering in de Haarlemse praktijk.

Vraagstelling en aanpak

Een klassiek onderzoek dat terugkijkt naar het gevoerde beleid van de afgelopen jaren vindt de RKC weinig zinvol. Om die reden heeft de RKC ervoor gekozen te analyseren:

- Welke analyses recent in referentiegemeenten zijn uitgevoerd en welke lessen daaruit zijn geleerd;
- In hoeverre de lessen relevant zijn voor de gemeente Haarlem;
- Welke aanbevelingen voor de raad en het college hieruit volgen.

In de analyse wordt primair uitgegaan van het rapport van de Rekenkamer Amsterdam 'Verkenning geheimhouding'. De RKC vindt dit rapport hiervoor geschikt vanwege de systematische inhoudelijke aanpak en omdat het resulteerde in een algemene breder toepasbare 'Handreiking geheimhouding. Nadere informatie over het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding'.

Dit rapport geeft momenteel een redelijk compleet beeld van wat er met RKC onderzoek op dit thema kan worden bereikt.

Het Amsterdamse referentiekader

De handreiking van de Rekenkamer Amsterdam beschrijft achtereenvolgend:

1. Wet- en regelgeving en interne procedures;
2. Opleggen geheimhouding;
3. Bekrachtigen van de geheimhouding;
4. Opheffen van de geheimhouding.

De Haarlemse kaders getoetst aan het referentiekader

Uit de documentatie wordt duidelijk dat zowel het presidium, het college als de ambtelijke organisatie maatregelen hebben doorgevoerd om het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding te verbeteren.

Uit het onderzoek van de Rekenkamercommissie is gebleken dat de geheimhouding in Haarlem feitelijk goed geregeld is en feitelijk vrijwel overeen komt met de werkwijze zoals beschreven in de handreiking van de Rekenkamer Amsterdam.

In Haarlem is het juridisch kader voor het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding beschreven in de volgende gemeentelijke procedures:

- De notitie 'Minimaliseren aantal geheime stukken, het Protocol geheime stukken en besloten vergaderingen' in de raad vastgesteld (oktober 2008);
- Het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad van Haarlem (11 maart 2010: hoofdstuk 6 en artikel 11, onder 3)
- De Algemene commissieverordening gemeente Haarlem (5 juli 2007: artikel 19);

De notitie 'Minimaliseren aantal geheime stukken, het Protocol geheime stukken en besloten vergaderingen' in de raad vastgesteld (oktober 2008) dient als gemeentelijke standaard werkwijze. Een andere integrale binnengemeentelijke procedure voor het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding heeft de RKC niet aangetroffen. De aangetroffen procedures zijn conform het wettelijk kader voor geheimhouding: de enige grond voor geheimhouding in de Haarlemse praktijk is WOB artikel 10.

Tot slot

De 'Handreiking geheimhouding' beschrijft vanuit wettelijke kaders en jurisprudentie het kader waarbinnen het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding plaats vindt.

De RKC doet de volgende suggesties voor verdere verbetering van het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding in Haarlem:

- Werk bij het opleggen van geheimhouding conform de stappen die zijn beschreven in het Protocol geheimhoudingsplicht (2008/124406) en de notitie Minimaliseren aantal geheime stukken (2008/124406) wat tevens inhoudt dat geheimhouding in veel gevallen formeel moet worden bekrachtigd door de gemeenteraad, maar ook in veel gevallen kan worden opgeheven door de gemeenteraad.
- Maak per kwartaal een overzicht van alle geheime stukken met de motivatie waarom de geheimhouding moet voortduren.

Teneinde college en gemeenteraad een duidelijk inzicht te geven in de procedure **Vertrouwelijkheid en Geheimhouding** heeft de Rekenkamercommissie de gang van zaken met betrekking tot dit onderwerp opnieuw verwerkt in een stroomschema dat als losbladige bijlage bij dit rapport wordt gevoegd.

De in dit briefrapport genoemde Haarlemse stukken zijn op BIS terug te vinden.

- *Het Protocol geheimhoudingsplicht (2008/124406) en de notitie Minimaliseren aantal geheime stukken (2008/124406) via de link: <http://bis.haarlem.nl/infomanp/EasyK/downdoc.asp?Item=0&format=3003&uid=453463262>*
- *Het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad van Haarlem (1999/213456) via de link: <http://bis.haarlem.nl/infomanp/EasyK/downdoc.asp?Item=0&format=3003&uid=453463537>*
- *De Algemene commissieverordening gemeente Haarlem (1999/213485) via de link: <http://bis.haarlem.nl/infomanp/EasyK/downdoc.asp?Item=4&format=3003&uid=453463704>*

De rapporten van de Rekenkamer Amsterdam zijn op het internet terug te vinden.

- *het rapport "Verkenning geheimhouding" via de link: <http://bit.ly/11jo1Ek>*
- *Het rapport "Handreiking geheimhouding. Nadere informatie over het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding" via de link: <http://bit.ly/VLCrXX>.*

Opgelegd door:	Opgelegd aan:	Bekrachtiging door:	Bevoegd tot opheffen
Het college van B&W	Het college van B&W	Niet nodig	Het college. Als het college het stuk aan de gemeenteraad heeft voorgelegd: de gemeenteraad
	De raadscommissie	Niet nodig. Als de commissie het stuk aan de gemeenteraad heeft voorgelegd: de gemeenteraad.	Het college. Als het stuk aan de gemeenteraad is voorgelegd: de gemeenteraad.
	De gemeenteraad	Door de gemeenteraad in de eerstvolgende vergadering die door meer dan 50 % van de leden wordt bezocht.	De gemeenteraad
	Raadsleden	Niet nodig	Het college. Als het stuk aan de gemeenteraad is voorgelegd is alleen de gemeenteraad bevoegd in een vergadering die door meer dan 50% van de leden wordt bijgewoond.
Opgelegd door:	Opgelegd aan:	Bekrachtiging door:	Bevoegd tot opheffen
De burgemeester	Het college van B&W	Niet nodig	De burgemeester. Indien het college het stuk aan de gemeenteraad heeft voorgelegd: de gemeenteraad.
	De raadscommissie	Niet nodig. Als de commissie het stuk aan de gemeenteraad voorlegt: de gemeenteraad	De burgemeester. Indien het stuk door de raad is bekrachtigd de gemeenteraad.
	De gemeenteraad	Door de Raad in de eerstvolgende vergadering die door meer dan 50 % van de leden wordt bezocht.	De Gemeenteraad
	Raadsleden	Niet nodig	De burgemeester. Als het stuk aan de gemeenteraad is voorgelegd is alleen de gemeenteraad bevoegd in een vergadering die door meer dan 50% van de leden wordt bijgewoond.
Opgelegd door:	Opgelegd aan:	Bekrachtiging door:	Bevoegd tot opheffen
De commissievoorzitter	De raadscommissie	Niet nodig	De commissievoorzitter. Als de commissie het stuk aan de gemeenteraad heeft voorgelegd: de gemeenteraad.
Opgelegd door:	Opgelegd aan:	Bekrachtiging door:	Bevoegd tot opheffen
De raadscommissie	De raadscommissie	Niet nodig	De raadscommissie. Als het stuk aan de gemeenteraad is voorgelegd: de gemeenteraad.
	de gemeenteraad	Door de gemeenteraad in de eerstvolgende vergadering die door meer dan 50 % van de leden wordt bezocht.	De gemeenteraad.
	Raadsleden	Niet nodig	De raadscommissie. Als het stuk aan de gemeenteraad is voorgelegd is alleen de gemeenteraad bevoegd in een vergadering die door meer dan 50% van de leden wordt bijgewoond.
Opgelegd door:	Opgelegd aan:	Bekrachtiging door:	Bevoegd tot opheffen
De gemeenteraad	De gemeenteraad	Niet nodig	De Gemeenteraad